

Jag har alltid känt att min riktiga lärare finns inom mig själv.

”När andra gick till kyrkan försvann jag med min hund ut i skogen. Där lärde jag känna några av livets största hemligheter. Just där fann jag mig själv. Just där fann jag den lilla själsliga styrka jag hade. Det var där jag på något sätt fick insikten om att det verkliga livet var underbart och vackert, men att mänskligheten levde i dödsbyggens dal därför att vi inte hade nått högre som människor. Vi hade inte litat på oss själva, för att vi hade blivit snärjda av gamla tiders falska läror”

Katherine Tingley i “The splendor of the soul”

Sjudagarsslaget vid Richmond var ett av de blodigaste slagen under det amerikanska inbördeskriget. I sju långa dagar, från 26 juni till 2 juli 1862, stred Nordstaternas och Sydstaternas trupper mot varandra. När krutröken lagt sig kunde man räkna tiotusentals skadade och döda soldater på bägge sidor. Totalt dog mer än 35 000 soldater i slaget. På kvällen den sjunde dagen rörde sig tusentals utmattade och sårade soldater bort från slagfältet. I ett fönster på andra våningen i familjens hyrda hus stod den 14-åriga Katherine Westcott och såg skarorna av soldater passera förbi. Katherine skulle för länge sedan ha legat till sängs, men hade som så ofta förr struntat i föräldrarnas förmaningar.

Utanför fönstret fick hon se hjärtskärande scener utspela sig i skenet från soldaternas lägereldar. Blödande och lemlästade soldater tiggde om hjälp. Fältambulanserna for i skytteltrafik. Sjukvårdarna gjorde allt de kunde, men ändå tvingades många skadade vänta på vård. Sårade soldater jämrade sig och skrek. Deras friska kamrater försökte hjälpa dem så gott de kunde, men många var så utmattade att de inte orkade göra någonting. De låg på marken eller satt helt apatiska och bara stirrade tomt framför sig. Åsynen av de lidande soldaterna skar i Katherines hjärta. Hennes far hade uppmanat alla i familjen att på inga villkor lämna huset, men Katherine kände att hon omöjligt kunde vara stilla. Hon var tvungen att

göra något. Hon ropade på familjens barnsköterska och bad henne komma med ner i köket. Där samlade de två ihop mat och andra förnödenheter som kunde tänkas komma till pass. De packade ner det i stora korgar och sprang ut till soldaterna. Först flera timmar senare lyckades hennes far hitta henne.

Jag ville så gärna hjälpa de skadade soldaterna att jag tog några av min faders bästa näsdukar att använda till bandage för att förbinda deras skador. Det var första gången jag tjänstgjorde som sjuksköterska. Jag försökte nynnande att få några av de mest trötta att sova med hjälp av gamla irländska sånger, som en tidigare barnsköterska lärt mig. Men jag blev bedrövad och förlägen när min far med en sträng och befallande röst, lyfte upp mig i sina armar och bar mig hem. Och efter att ha fått en lång predikan om det opassande i mitt uppförande, somnade jag i tårar. Mina stackars patienter såg jag aldrig igen. Denna och många andra händelser under den perioden i mitt liv har gjort ett outplånligt intryck på mig.

Katherine Tingley i "Katherine Tingley: Theosophist and humanitarian."

Upplevelsen vid sjudagarsslaget var inte den enda traumatiska upplevelsen för Katherine under det amerikanska inbördeskriget. Det Katherine upplevde under kriget påverkade henne för resten av livet. Hon återkom till händelserna gång på gång i intervjuer och biografier. Kanske hade hon inte heller suttit där i Gränna Kyrka, en junidag år 1913, om det inte varit för det hon upplevt vid Richmond. Det hade gått nästan exakt 51 år sedan sjudagarsslaget. Ödet hade fört henne en lång väg sedan dess. Från ett slagfält i inbördeskrigets Amerika till en kyrka i det stillsamma Sverige. Men fortfarande var det samma sak hon kämpade för.

Utanför kyrkan var det en strålande varm och vacker svensk sommardag. Solen glittrade i Vätterns

mörkblåa vattenyta. Visingsö sträckte ut sig, avlång och grönskande mitt i det blåa. Om man ställde sig på kyrktrappan och tittade ut över taknockarna avtecknade sig Brahekyrkans vita kyrkokropp tydligt mitt på ön. Närmare strandkanten syntes Visingsborgs gråa, fyrkantiga fasad med de trotsigt uppskjutande stengavlarna. Det var mycket som ännu påminde om den man som en gång varit härskare över både Visingsö och Gränna och som med fast hand styrt sitt grevskap. Men få av kyrkibesökarna denna söndag reflekterade över Per Brahes stolta minnesmärken. Ännu färre gjorde sig omaket att vända sig om och beskåda den underbara sommarvy som bredde ut sig nedanför kyrkan när de var på väg in i kyrkan. Istället skyndade de sig in i det svala kyrkorummet i hopp om att få någon av de sista lediga sittplatserna. Där inne fördes tankarna snarare till julotta eller någon annan av årets stora kyrkliga högtider, än svensk högsommar. Sällan såg man kyrkan så fullbesatt. Kyrkbänkarna var fyllda till sista plats och många var de besökare som tvingades vända om i kyrkporten. Stämningen i bänkarna var förväntansfull och spänd. Viskande förmedlades de senaste nyheterna om den amerikanska kvinnan och hennes följeslagare. En del tittade fram mot koret, där de fem prästerna stod allvarliga i svarta rockar. Mångas blickar sökte sig också till den person som hela mötet egentligen handlade om.

Katherine låtsades inte märka blickarna som riktades mot henne. Hon satt med rak rygg och stolt nacke, en parant kvinna som om några dagar skulle fylla 66 år. Hon var klädd i en böljande, lång klänning med volanger och elegant hatt av senaste amerikanskt snitt. Åsynen av henne förde tankarna till rika borgarfruar i städerna snarare än de enkla bondmoror som bodde här i trakten. Bredvid henne satt några av de vanliga, svenska lärjungar som åtföljde henne vart hon än gick. Även de var klädda i tidens borgerliga klädmode, i mörka, välskräddade kostymer och med hattarna i knäet.

Katherine Tingley tittade sig sturskt och orädd omkring och vek inte undan för de nyfikna eller fientliga blickar som riktades mot henne. Hon visade varken rädsla eller tvivel, trots att detta stora möte egentligen handlade om henne. Som ledare för den rörelse som kallades "Universella broderskapet och teosofiska världssamfundet" hade hon denna sommar kommit till bygden med stora planer. Hon ville öppna en skola och ett teosofiskt centrum på Visingsö. Grundstenen till skolan var tänkt att läggas under den teosofiska fredskongress som skulle hållas på ön, med deltagare från hela världen. Kongressen hade varit det stora samtalsämnet på Visingsö och i Gränna den senaste månaden. Öborna diskuterade för och emot. Fler människor än någonsin förr skulle komma till ön och vissa skämtade galghumoristiskt om att ön aldrig skulle klara så mycket människor utan skulle sjunka ner i Vättern. Men mötet i kyrkan gällde inte fredskongressen, utan teosofernas planer på en teosofisk skola på Visingsö. Det var det som hade väckt så upprörda känslor att prästerna i församlingarna kring Visingsö, som ingick i Vista kontrakt, bjudit in till detta möte. "Opinionsmöte mot hednisk skola och kult" hade det stått i annonsen i lokaltidningen.

För Katherine var protester från kyrkan inget nytt. Även i USA hade hon emellanåt mött hårt motstånd från kyrkligt håll. Hon menade dock att mycket av motståndet mot henne och teosoferna handlade om ren okunskap. Därför hade hon nu kommit till Gränna kyrka, för att försöka förklara vad hon egentligen ville och vad teosofin stod för. Föga anade hon att mötet bara var början på vad som skulle bli en lång, het sommar för henne och teosoferna. Innan höstlöven hade börjat falla så skulle en stor del av samhällslivet i Sverige vara involverad i denna strid. Myndigheter, förtroendevalda, media, allmänhet och kyrka i hela Sverige – alla skulle de få lära sig vem Katherine Tingley var. Till och med Hans Majestät Konungen drogs in i konflikten. Kanske kunde det inte gå annorlunda. Katherine Tingley

var inte en kvinna av kompromisser och hon vek aldrig undan i en strid. Hon var orädd, slagfärdig och bitsk i repliken. När så krävdes kunde hon visa prov på en hänsynslöshet, maktfullkomlighet och manipulationsförmåga, som få andra. Som enväldig ledare för ett världsomspännande samfund visste hon hur hon skulle sätta sig i respekt och svarslös blev hon aldrig. Det var egenskaper som stod i bjärt kontrast mot det kvinnoideal hon fått sig itutat sedan barnsben. En kvinna skulle inte arbeta eller göra karriär. En kvinna skulle vara eftergiven och låta sin man bestämma över alla viktiga beslut. Hon skulle ansvara för hushållet och barnen och ägna sig åt att vara en god maka och mor. Det var sådant som Katherines mor, den ljuva Lady Susan, hade försökt lära henne när hon var liten, när hon växte upp i Newbury, Massachusetts, i det område i nordöstra USA som kallas New England. Hennes mor härstammade från en av New Englands äldsta och mest ansedda familjer och motsvarade på alla sätt tidens borgerliga kvinnoideal. Hon ägnade sig åt hus, hem och barn och societetsliv, såsom det anstod en kvinna i hennes ställning. Men dessa ideal hade hon påfallande svårt att överföra till sin egen dotter.

Redan som barn framstod Katherine som udda och egenartad. Hon var egensinnig och viljestark och satte sig ständigt upp emot sina föräldrar. Kanske berodde det på att hon var enda dottern i familjen och tvingades konkurrera om uppmärksamheten med sina två bröder. Hon föddes den 6 juli 1847, som Catherine Augusta Westcott. Hennes familj var välbärgad och en barnflicka hjälpte till att ta hand om Katherine. När hon blev större och skulle börja skolan anställdes en privatlärare som undervisade henne i hemmet. Men den som lärde henne mest var troligen hennes morfar Nathan Chase. Han var den viktigaste vuxna förebilden för Katherine när hon växte upp. Han var frimurare och intresserad av andliga frågor och mysticism. Han umgicks med intressanta människor, som poeten Walter Whitman på sitt gods invid floden Merrimack.

Katherine Tingley

Tillsammans brukade han och Katherine gå långa promenader under ekarna och tallarna längs med floden. De kunde tala om allt. Morfadern var en av de få personer som förstod sig på Katherine och respekterade henne som hon var. Han stödde henne i vått och torrt och stod alltid vid hennes sida och uppmuntrade henne när den övriga familjen skällde på henne. "Han var en av de få människor som förstod sig på mig", berättade Katherine långt senare. Och han bidrog till att det inom Katherine växte fram en stark övertygelse om att hon var speciell, även om hon inte var som andra.

Jag har alltid känt att min riktiga lärare, om det kan kallas lärare, fanns inom mig själv. Till och med som barn brukade jag prata på det sättet, vilket fick min far att frukta att när jag var tjugoett skulle jag vara lätt rubbad. Hur som helst, övertygelsen om att min riktiga lärare fanns inom mig själv, var mycket stark. När jag var fyra eller fem år gammal brukade

jag störa människor med att berätta att jag hörde träd sjunga och många andra liknande saker; vilket verkade väldigt udda för människor i New England, på den tiden, då dogmatism och konventioner ägde stor makt. Så under hela min barndom levde jag ett isolerat liv, förutom det inspirerande sällskapet från min morfar.

Katherine Tingley i "The Splendor of the soul"

Katherines far, James Westcott, arbetade som köpman och polischef men när inbördeskriget bröt ut år 1861 förändrades hela familjens liv radikalt. Fadern blev officer i Nordstatsarmén. Som kommandörkapten och regementschef flyttade han runt med familjen i takt med att fronten rörde sig. Katherine fick därigenom följa kriget på nära håll, trots att hon bara var en liten flicka. Sjudagarsslaget var bara ett av många fruktansvärda minnen för Katherine. Inbördeskriget gjorde ett outplånligt intryck på henne och påverkade hennes syn på krig för resten av livet. Katherine föräldrar hade i det längsta förhoppningen att de skulle få bukt med sin dotter. Att hon skulle växa upp och bli mer som det förväntades av en flicka i hennes ställning. Men ingenting tycktes kunna rå på Katherine. På många sätt påminde hon mer om en karl när hon ägnade sig åt äventyrliga friluftaktiviteter istället för att sitta inne med handarbete eller hushållsbestyr. Hon promenerade ensam i skogen, hon simmade och hon rodde. Hon vägrade sitta i damsadel, utan satt grensle som en man. Slakten skakade på huvudet när de såg allt som Katherine fick göra. En gammal, ogift tant förutspådde att Katherine liv skulle bli mycket olyckligt, eftersom hon tilläts göra så många opassande saker. Och vilken man skulle någonsin vilja gifta sig med en sådan kvinna? Föräldrarna blev allt mer bekymrade. De förstod sig helt enkelt inte på Katherine. Morfar Nathans lugnande försäkringar att allt var som det skulle med flickan tjänade ingenting till. Föräldrarnas oro bara ökade när de såg sin tonårsflickas vilda upptåg.

I hopp om att få rätsida på sin egensinniga och bångstyriga dotter beslöt de sig till slut för att skicka henne till en flickskola. Katherine gjorde allt för att övertala föräldrarna att slippa och morfadern stod som alltid på hennes sida och försökte stoppa planerna, men det tjänade inget till. Hennes mor och far hade bestämt sig. Hösten 1866, när Katherine var 19 år gammal, skickades hon till klosterskolan "Villa Maria" i Montreal i Kanada. Men förhoppningarna om att deras dotter skulle förvandlas till en lydig, passiv och undergiven ung kvinna grusades snabbt. Katherine fortsatte att utmärka sig även i det stillsamma klostret. När en stor brand utbröt i Quebec i oktober 1866 och tusentals människor blev utan tak över huvudet, var det Katherine som bildade en hjälpförening bland eleverna på skolan för att hjälpa de drabbade. Men i klosterskolan väcktes också Katherines andliga intresse. Hon började fundera på att bli nunna. Planerna var så seriösa att hon rådfrågade en präst på skolan om nunnelivet var något för henne. Men prästen hade sett tillräckligt av den unga amerikanskan med den starka viljan. Han avrådde henne å det bestämdaste, med orden: "Kitty Westcott, detta är inget för dig. Du har ett annat öde."

Ödet som prästen tänkte på var antagligen det vanliga för borgerliga flickor vid denna tid - att gifta sig och skaffa barn. Och att gifta sig var precis vad Katherine nu gjorde. Hon valde att hoppa av från klosterskolan efter bara fem månader. Enligt vissa uppgifter ska hon till och med ha blivit relegerad. Som om det inte räckte med denna skandal vägrade hon nu dessutom att återvända hem till föräldrarna. Istället valde hon till allas förvåning att gifta sig. Men äktenskapet blev knappast vad föräldrarna tänkt sig. Maken var långt ifrån de societetskretsar där familjen Westcott rörde sig. Han var en enkel

tryckare. Mycket tyder på att det hela snarare var ett sätt att komma bort från föräldrarnas kontroll än äkta kärlek. Äktenskapet visade sig också vara mycket förhastat. Det blev rekordkort och alltigenom

"Kitty Westcott, detta är inget för dig. Du har ett annat öde."

olyckligt. Efter bara två månader slutade det med en uppslitande skilsmässa. Men trots det flyttade inte Katherine hem. Istället tycks hon ha fört en kringflackande tillvaro åren efter skilsmässan. Mycket lite är dock känt om denna tid. Enligt vissa uppgifter ska Katherine ha turnerat med ett kringresande teatersällskap,

vilket i så fall skulle kunna förklara hennes stora teaterintresse och hennes skicklighet i att framträda inför publik. Men själv var hon mycket förtegen om vad hon gjort. Åren mellan 1867 och 1880 framstår därför som något av en "vit fläck" i Katherines liv.

Omkring 1880 gifte sig Katherine så för andra gången. Detta äktenskap blev betydligt långvarigare än hennes första. Några barn lyckades dock inte paret få och när äktenskapet efter fem år ännu var barnlöst började de fundera på att adoptera ett barn istället. Hennes förste make hade då hunnit gifta om sig och fått två barn. Hans fru hade dock blivit intagen på sinnessjukhus och Katherine erbjöd sig nu att ta hand om hans barn. Barnen flyttade in hos Katherine och hennes nya make, men de hade svårt att anpassa sig till sitt nya hem. Efter bara några månader skickades de tillbaka till ex-maken. Inte gick det mycket bättre när hon istället tog hand om en föräldralös, utvecklingsstörd pojke från ett barnhem. Pojken verkade inte trivas alls hos Katherine. Gång på gång rymde han från henne. Utvecklingsstörningen kom från en huvudskada och skadan gjorde att pojken så småningom dog, efter bara en kort tid i Katherines vård. De misslyckade försöken att skaffa barn bidrog säkert till att äktenskapet blev allt olyckligare och 1887 gick makarna skilda vägar. Uppgifterna om Katherines

två första äktenskap vilar till stor del på uppgifter från tidningar och privata brev. Själv var Katherine alltid mycket förtegen om vad som hänt i hennes äktenskap. I alla officiella biografier konstateras bara att äktenskapen var ”olyckliga och barnlösa”. Inte heller om sin far och sina bröder talade Katherine särskilt ofta. Framför allt till fadern tycks hon ha haft ett komplicerat förhållande. I unga år verkar hon närmast ha skytt föräldrahemmet. Samtidigt var hon rädd att bli förskjuten, när hon skildes för andra gången. På äldre dagar verkar Katherine dock ha försonats med sin far. Hon besökte ofta hemstaden Newbury och fadern tycks ha varit stolt över henne. Sedan Katherine blivit teosofledare stod han ofta vid hennes sida när det stormade som mest. Ända in i det sista försvarade han sin dotter. När Katherine utsattes för en presskampanj i början av 1900-talet engagerade han sig så hårt att han, enligt teosofiska skrifter ”överskattade sina krafter” och dog, 75 år gammal.

Efter sitt andra kraschade äktenskap började Katherine ägna sina krafter åt välgörenhet. Hon startade en välgörenhetsorganisation som hjälpte fattiga i New Yorks slum. Hon började också intressera sig för spiritism och tjänade pengar på att ordna seanser och recitera böcker inför publik. Enligt henne själv tjänade hon dock aldrig några pengar för egen del, utan intäkterna gick till hennes välgörenhetsarbete. 1888 gifte hon sig så för tredje gången. Maken var den tio år yngre Philo B. Tingley. Han var ”uppfinnare och ångbåtsanställd”, men mycket mer än så berättade aldrig Katherine om sin make i officiella sammanhang. Sedan Katherine blivit teosofledare syntes Philo mycket sällan vid hennes sida. Ändå var de gifta i 41 år och äktenskapet varade livet ut. Faktum är att de dog nästan samtidigt - Philo B Tingley avled hösten 1929, bara några månader efter sin fru. I praktiken levde de dock inte ihop under större delen av äktenskapet. Philo bodde kvar i New York, medan Katherine oftast befann sig på det teosofiska

högkvarteret på Point Loma, Kalifornien eller befann sig på resande fot. Bara de allra första åren levde de under samma tak i en flott lägenhet på 95:e gatan i New York. Enligt vissa uppgifter var den så flott att de inte hade råd med den. Philo Tingley hade en relativt blygsam inkomst och mycket av hans pengar försvann dessutom, enligt elaka tungor, till misslyckade uppfinningar. Det gjorde att makarna Tingley ofta låg efter med hyran och hade hyresvärden efter sig.

Katherine levde under de första åren av äktenskapet som en vanlig hemmafru och ägnade en stor del av sin tid åt att ta hand om sitt hem och sin make. Några barn fick paret dock aldrig och barnlösheten var en av Katherines stora sorger i livet. Istället fyllde hon nu sin tid med välgörenhetsarbete. Välgörenhet var mycket populärt bland borgerliga kvinnor vid denna tid, men de flesta nöjde sig med att ordna basarer eller sälja handarbeten bland sina väninnor. Men Katherine ville jobba betydligt mer handfast. Hon gav sig personligen ut på fängelser för att hjälpa fångar och ut i slummen för att hjälpa nödlidande. Äntligen fick hon utlopp för all den energi och envishet som fanns inom henne. Hennes organisationsförmåga och entusiasm gav snabbt resultat. Hon drog igång det ena projektet efter det andra. Hon grundade en kvinno förening som skulle besöka fångar på fängelserna och patienter på sjukhus. Hon organiserade nödhjälpsprojekt för föräldralösa barn och ensamstående mödrar i slummen i East Side i New York. Hon ordnade soppkök och delade ut kläder. Hon startade till och med en speciell, religiöst obunden söndagsskola för fattiga barn och vuxna.

East Side var vid denna tid den värsta slum man kunde föreställa sig. Här bodde några av Amerikas allra fattigaste människor under vedervärdiga sanitära förhållanden. Det var hit de kom, alla Europas fattigaste emigranter som inte hade med sig mer till USA än hoppet om ett bättre liv. För många av dem släcktes dock hoppet i East Side.

Här trängde de ihop sig i slitna, fallfärdiga hus och slogs om dåligt betalda industrijobb, med miserabla arbetsvillkor. Om de försökte kräva mer betalt eller strejka fick de sparken och förlorade sin inkomst. Det gjorde att många av familjerna i slummen var direkt beroende av det välgörenhetsarbete som Katherine och andra bedrev. Vintern 1893 var en av de värsta nödvintrarna i området. Köerna till soppkök och härbärgen ringlade sig långa. Hjälpbehovet tycktes oändligt. Ibland kändes hela situationen hopplös skrev Katherine. Så stor nöd och så lite hon kunde göra.

William Q. Judge

Det var en vinterdag 1893 som blev vändpunkten för Katherine. Snön föll när hon begav sig ut på morgonen. Hon var på väg ner till det rivningsfärdiga hus i East Side där nödhjälpen var inrymd. En välvillig fastighetsägare hade lånat ut lokaler men huset var i så dåligt skick att man bara kunde ta in ett fåtal nödlidande. Trots den bitande kylan fick därför hundratals människor vänta utanför. Kön av nödlidande som väntade på en mugg vattning soppa och kanske lite varma kläder ringlade sig lång. Vinden ökade när Katherine närmade sig nödhjälpen. Hon började ana att en storm var i annalkande. Det iskalla snögloppet tilltog i styrka för varje ögonblick. På gatan utanför härbärget väntade över 600 kvinnor och barn på hjälp. De var tunt klädda, eftersom de hade pantsatt det mesta av sina kläder. De höll på att förgås av kylan. Om Katherine hade kunnat så hade hon släppt in dem i härbärgets sköna värme. Men det var omöjligt. Huset var så gammalt och giset att golvet inte kunde bära mer än 50 personer utan att brytas sönder. Att ta in flera hundra nödlidande skulle vara livsfarligt. Katherine hörde hur många av trashankarna på gatan förtvivlat kved efter hjälp. Men hon visste att maten skulle dröja ännu en stund

och gick därför ut för att försöka hålla deras humör uppe. På gatan såg hon hur folkmassan hela tiden fortsatte att växa, samtidigt som snöstormen ven allt hårdare och kallare. "Mitt hjärta ville brista när jag såg ut över folksamlingen", skrev Katherine många år senare i sin bok "Gudarna bida". Men just när det såg som mörkast ut hände det som ändrade på hela Katherines liv:

Just då upptäckte jag plötsligen ett blekt ansikte längst bort i skaran: ansiktet av en man under ett paraply, med rockkragen uppvikt och hatten djupt neddragen - tydligt ingen av de

strejkande - en bildad man tänkte jag, som kommit på obestånd och är generad att komma fram med de andra för att få mat, varav han syntes mig i stort behov. Det var ett ansikte med vackra drag och ovanligt självfullt uttryck, men allvarligt, sorgset och sjukligt - säkerligen i följd av umbäranden, tänkte jag. Allt detta gick vid första anblicken som en blick genom mitt sinne och jag vände mig genast om och ropade på en av våra medhjälpare för att sända henne till honom, men då jag åter vände mig om var han redan borta.

Katherine var mycket förbryllad över den mystiske mannen som inte såg ut att höra hemma bland de nödlidande. Ännu mer förvånad blev hon när samme utmärklade man två dagar senare stod utanför hennes port. Han presenterade sig och överlämnade sitt visitkort. Det var William Quan Judge, ledare för Teosofiska Samfundet i Amerika. Katherine bjöd honom att komma in. Nu fick hon förklaringen till den mystiske mannens märkliga uppdykande vid härbärget i slummen. William Q Judge hade läst om hennes arbete bland de fattiga och blivit nyfiken.

Han hade tagit sig till East Side för att beskåda det med egna ögon.

”Han sade sig ha funnit det både praktiskt och till stor nytta, men han förstod att jag ej var tillfredställd därmed utan längtade efter att bli i stånd att hjälpa på något sätt, som skulle gå mycket djupare - som kunde undanröja orsakerna till det onda och ej blott

lindra följderna därav.”, skrev Tingley.

Mötet med Judge blev början på en djup vänskap, som skulle föra Tingley längre än hon någonsin kunde drömma om. Hon hade aldrig suttit där i Gränna kyrka, den där junidagen 1913, om det inte varit för William Q Judge.